

Rynek pracy województwa pomorskiego w III kwartale 2010 r.

Od stycznia do września 2010 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego odnotowano szereg zmian we wskaźnikach charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą województwa pomorskiego:

❖ **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło w województwie pomorskim 274,4 tys. osób i było wyższe o 1,1% w porównaniu do roku poprzedniego (w kraju wzrost wyniósł 0,2%). W sektorze prywatnym przeciętne zatrudnienie wyniosło 239,9 tys. osób (o 1,8% więcej niż w roku ubiegłym), w sektorze publicznym – 34,6 tys. osób (o 3,7% mniej). Zatrudnienie wzrosło między innymi w obsłudze rynku nieruchomości (o 12,6%), w administrowaniu i działalności wspierającej (o 11,9%), w budownictwie (o 8,9%). Spadek zatrudnienia odnotowano m.in. w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,1%), w przetwórstwie przemysłowym oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,2%).

❖ **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wzrosło o 1,8% i wyniosło 3 350,72 zł (w kraju wyniosło 3 376,18 zł – wzrost o 2,9%).

❖ **Produkcja sprzedana w przemyśle** w cenach stałych wzrosła w województwie o 15,7% (w kraju wzrost o 10,7%). Wzrost produkcji wystąpił głównie w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją maszyn i urządzeń (o 56,4%), produkcją wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 23,6%) oraz w produkcji wyrobów z metali (o 15,2%).

Jednocześnie w tym samym okresie odnotowano w regionie spadek **wartości produkcji budowlano-montażowej** w cenach bieżących o 7,2% (zwłaszcza w przedsiębiorstwach zajmujących się robotami budowlanymi specjalistycznymi – o 11,0%).

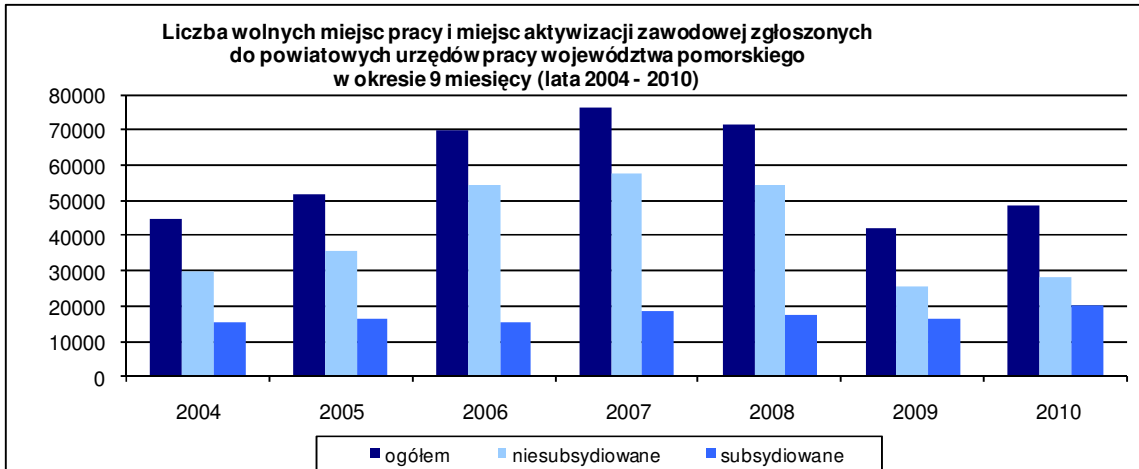
❖ **Obroty ładunkowe w portach morskich** województwa wyniosły 28,6 mln t i w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego wzrosły o 28,4% (w kraju wzrost o 34,2%). Obroty ładunkowe w portach morskich województwa pomorskiego stanowiły 65,0% obrotów ładunkowych w kraju.

❖ **Ilość oddanych do użytkowania mieszkań w województwie** zmniejszyła się o 19,8% i wyniosła 8 400 mieszkań (w kraju spadek o 15,5%).

❖ **Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON w województwie pomorskim w końcu września 2010 r.** wyniosła 258,3 tys., czyli o 4,7% więcej niż rok wcześniej. 97,0% podmiotów w regionie działało w sektorze prywatnym, w którym dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (74,6% ogólnej liczby podmiotów zarejestrowanych w województwie). Najwięcej zarejestrowanych podmiotów działało w Gdańsku (25,0% ogółu), w Gdyni (13,7%) oraz w powiecie wejherowskim (7,4%); najmniej w powiecie nowodworskim (1,5%) i sztumskim (1,3%).

❖ **Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w kraju we wrześniu 2010 r. w skali roku** wyniósł 2,5% i znalazł się na poziomie celu inflacyjnego określonego przez Radę Polityki Pieniężnej. Największy wpływ na ukształtowanie wskaźnika na tym poziomie miały podwyżki cen żywności i opłat związanych z mieszkaniem, które podniosły ten wskaźnik. Spadek cen odzieży i obuwia, a także opłat w zakresie rekreacji i kultury, obniżył ten wskaźnik.

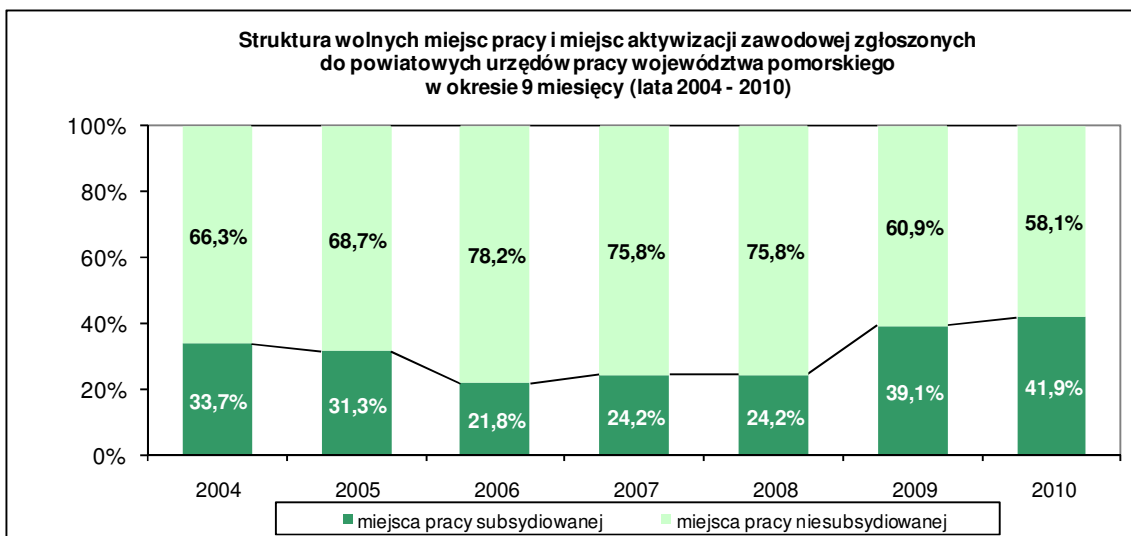
❖ W okresie od stycznia do września 2010 r. pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy województwa 48,5 tys. **wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**, tj. o 6,4 tys. (o 15,3%) więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wśród zgłoszonych ofert pracy liczba miejsc pracy niesubsydiowanej wyniosła 28,2 tys. i wzrosła o 10,0% (o 2,6 tys. miejsc) w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, natomiast liczba miejsc pracy subsydiowanej wyniosła 20,3 tys. i wzrosła o 23,5% (o 3,9 tys. miejsc). Odnotowany w okresie trzech kwartałów 2010 r. popyt na pracę był jednak znacznie niższy niż w analogicznych okresach lat 2005-2008. Wysoka wówczas liczba ofert pracy wynikała z dużo większej niż w br. liczby niesubsydiowanych wolnych miejsc pracy, przykładowo w okresie styczeń-wrzesień 2007 r. zgłoszono 76,3 tys. ofert pracy, z czego 57,8 tys. stanowiły oferty niesubsydiowane, a 18,5 tys. - subsydiowane.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MGIP-01 i MPIPS-01.

❖ Skutkiem większej dynamiki wzrostu napływu ofert pracy subsydiowanej w okresie 9 m-cy 2010 r. w stosunku do tego samego okresu roku poprzedniego był wzrost udziału tych ofert w ogóle wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej z 39,1% do 41,9%, tj. o 2,8 pkt proc. Udział ofert pracy niesubsydiowanej zmniejszył się z poziomu 60,9% do 58,1%.

Wysoki udział ofert pracy subsydiowanej obserwowany w latach 2009-2010 jest wynikiem zdecydowanie mniejszej liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy niesubsydiowanej w porównaniu do lat wcześniejszych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MGIP-01 i MPIPS-01.

❖ W okresie 9 miesięcy 2010 r. pracodawcy złożyli w PUP województwa pomorskiego 2,5 tys. oświadczeń o zamiarze powierzenia **pracy cudzoziemcom** zza wschodniej granicy (z Białorusi, Rosji, Ukrainy, Mołdawii i z Gruzji) bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (w tym 81,2% dotyczyło obywateli Ukrainy). Najwięcej cudzoziemców miało być zatrudnionych w budownictwie i pokrewnych (42,1%), w rolnictwie i pokrewnych (14,1%) oraz w usługach domowych (13,2%). W analizowanym okresie odnotowano o 15,9% mniej oświadczeń niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

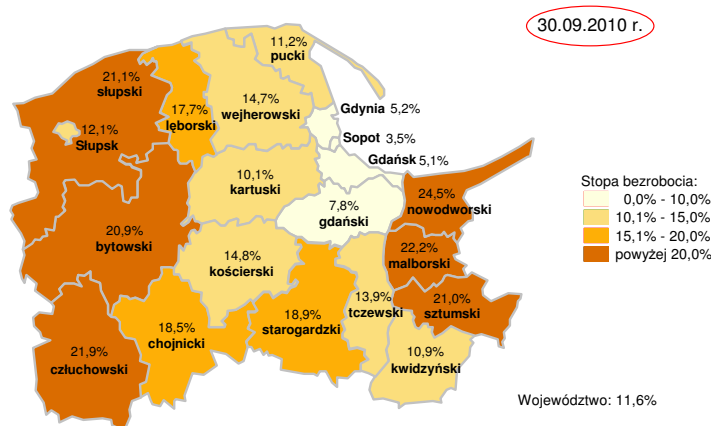
❖ W końcu września 2010 r. **liczba bezrobotnych** zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego wyniosła 98,6 tys. osób, tj. o 1,6% (o 1,6 tys. osób) mniej niż w końcu 2009 r. (w kraju dynamika spadku wyniosła 4,2%). W analogicznym okresie roku 2009 odnotowano wzrost liczby bezrobotnych o 27,5% (w kraju o 16,4%).

We wrześniu br. w porównaniu do grudnia 2009 r. w 12 powiatach województwa wystąpił spadek liczby bezrobotnych, największy w powiecie kwidzyńskim (o 22,8%; o 1,0 tys. osób). Z kolei wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w 8 powiatach, największy w powiecie gdańskim (o 15,1%; o 0,3 tys. osób).

❖ W konsekwencji tych zmian **stopa bezrobocia** w Pomorskiem na koniec września 2010 r. osiągnęła poziom 11,6% i była wyższa od stopy bezrobocia w kraju o 0,1 pkt proc. (w końcu września ubiegłego roku stopa bezrobocia w województwie wynosiła 10,5% i była o 0,4 pkt proc. niższa od stopy bezrobocia w kraju). W 6 powiatach województwa (bytowski, człuchowski, malborski, nowodworski, słupski, sztumski) stopa bezrobocia rejestrowanego przekroczyła 20%, najwyższy poziom odnotowano w powiecie nowodworskim (24,5%), natomiast najniższy w Trójmieście (Sopot – 3,5%, Gdańsk – 5,1%, Gdynia – 5,2%) i w powiecie gdańskim (7,8%).

❖ W województwie pomorskim występują przestrzenne dysproporcje na rynku pracy między powiatami (wynikające m.in. z różnic w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego powiatów, z ich położenia geograficznego) wyrażone między innymi zróżnicowaniem poziomu stopy bezrobocia rejestrowanego. Na koniec września 2010 r. stopa bezrobocia w powiatach województwa pomorskiego wahała się między 3,5% (Sopot) a 24,5% (powiat nowodworski), tzn. różnica między maksymalną a minimalną wielkością stopy bezrobocia wyniosła 21,0 pkt proc.

Stopa bezrobocia w powiatach województwa pomorskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

❖ W okresie od stycznia do września 2010 r. znacznie zmniejszyła się w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego skala dokonywanych przez pracodawców **zwolnień grupowych**. W analizowanym okresie zwolnionych zostało 1 308 osób, czyli prawie 2,5-krotnie mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego (wówczas zwolnieniami grupowymi objęto 3 249 osób). Zwolnienia dokonywane były głównie w branży produkcji statków i konstrukcji pływających (19,6% ogółu), w produkcji odzieży roboczej (11,9%), w produkcji maszyn specjalnego przeznaczenia (10,7%) oraz w produkcji konstrukcji i wyrobów z metalu (10,2%). Redukcje zatrudnienia znacznie częściej przeprowadzały przedsiębiorstwa z sektora prywatnego – z 35 zakładów zwolniono w tym okresie 1 194 pracowników (w sektorze publicznym 13 zakładów zwolniło 114 osób).

❖ W III kwartale 2010 r. w województwie pomorskim w niektórych **kategoriach bezrobotnych** można było zaobserwować istotne zmiany. Na koniec września br. w porównaniu do danych z końca czerwca br. odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych kobiet o 1 316 osób (o 2,5%), przy jednoczesnym spadku liczby mężczyzn o 2 541 osób (o 5,3%). Spowodowało to wzrost udziału kobiet w liczbie bezrobotnych ogółem o 2,0 pkt proc. Liczba kobiet na koniec września 2010 r. wynosiła 53 571, mężczyzn - 45 058.

Grupą, w której w omawianym okresie nastąpił największy względny i bezwzględny wzrost bezrobocia byli absolwenci, czyli osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (wzrost o 81,4%; o 2 665 osób). Liczba bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki na koniec września 2010 r. wynosiła 5 940 osób. Udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się z 3,3% do 6,0%.

Stosunkowo wysoką dynamiką wzrostu charakteryzowały się również osoby bezrobotne, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia (wzrost o 34,8%; o 311 osób), osoby bez doświadczenia zawodowego (wzrost o 7,9%; o 1 581 osób), do 25 roku życia (wzrost o 5,2%; o 1 131 osób) oraz długotrwale bezrobotne (wzrost o 4,6%; o 1 595 osób).

Zmniejszenie liczby bezrobotnych w końcu III kwartału zanotowano m.in. wśród osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (spadek o 9,3%; o 292 osoby), powyżej 50 roku życia (spadek o 4,2%; o 906 osób), bezrobotnych bez wykształcenia średniego (spadek o 2,9%; o 1 720 osób).

Zmiany liczby bezrobotnych w wybranych kategoriach w okresie od 30.06.2010 r. do 30.09.2010 r.

Wybrane kategorie bezrobotnych	Liczba bezrobotnych		Wzrost/spadek		Udział w liczbie bezrobotnych ogółem		Różnica udziałów
	30.06.2010 r.	30.09.2010 r.	liczba	%	30.06.2010 r.	30.09.2010 r.	pkt proc.
kobiety	52255	53571	1316	2,5%	52,3%	54,3%	2,0
mężczyźni	47599	45058	-2541	-5,3%	47,7%	45,7%	-2,0
osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	3275	5940	2665	81,4%	3,3%	6,0%	2,7
które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	894	1205	311	34,8%	0,9%	1,2%	0,3
do 25 roku życia	21798	22929	1131	5,2%	21,8%	23,2%	1,4
powyżej 50 roku życia	21466	20560	-906	-4,2%	21,5%	20,8%	-0,7
długotrwale bezrobotne	35005	36600	1595	4,6%	35,1%	37,1%	2,0
niepełnosprawni	5654	5726	72	1,3%	5,7%	5,8%	0,1
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	3130	2838	-292	-9,3%	3,1%	2,9%	-0,2
bez kwalifikacji zawodowych	27452	26702	-750	-2,7%	27,5%	27,1%	-0,4
bez doświadczenia zawodowego	20035	21616	1581	7,9%	20,1%	21,9%	1,8
bez wykształcenia średniego	59484	57764	-1720	-2,9%	59,6%	58,6%	-1,0
Liczba bezrobotnych ogółem	99854	98629	-1225	-1,2%	100,0%	100,0%	X

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MPiPS – 01.

❖ W okresie od stycznia do września 2010 r. powiatowe urzędy pracy województwa pomorskiego **zarejestrowały** łącznie 131,2 tys. osób bezrobotnych, natomiast **wyłączyły** z ewidencji 132,9 tys. osób. Najczęstszym powodem wyłączeń były **podjęcia pracy** (51,5 tys. osób, tj. 38,8% ogółu wyłączeń; w tym 41,5 tys. osób, tj. 80,5% z powodu podjęcia pracy niesubsydiowanej) oraz **niepotwierdzenie gotowości do pracy** (43,3 tys. osób, tj. 32,6% ogółu).

W ramach działań mających na celu aktywizację zawodową bezrobotnych w różnych formach (włącznie z podjęciami pracy subsydiowanej, szkoleniami, stażami, pracami społecznie użytecznymi, itd.) wyłączono z ewidencji bezrobotnych 33,9 tys. osób, co stanowiło 25,5% ogółu wyłączeń.

W okresie 9 m-cy 2010 r. w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego o 26,0% wzrosła liczba osób wyłączonych z ewidencji z tytułu podjęcia pracy, w tym o ponad 60% wzrosła liczba osób wyłączonych z tytułu robót publicznych (o 0,6 tys. osób) oraz o ponad 50% z tytułu podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego (o 0,9 tys. osób). Znacząco wzrosła też liczba wyłączeń spowodowana rozpoczęciem stażu (o 35,5%; o 2,4 tys. osób).

W materiale wykorzystano:

1. Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego we wrześniu 2010 r., nr 9, 26.10.2010 r., Urząd Statystyczny w Gdańsku.
2. Publikacja Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych we wrześniu 2010 r., 13.10.2010 r., GUS.
3. Sprawozdania o rynku pracy MGIP-01 i MPiPS-01.

Opracowano w Zespole Badań i Analiz, Wydział Planowania, Badań i Analiz
Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku
Gdańsk, listopad 2010 r.